

Innføringstilbud - svar på spørsmål

Utdanningsdirektoratet har svar på spørsmål fra Skoleeiernettverket til Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) om innføringstilbud.

TOLKNINGSUTTALELSE | 12.12.2014

Vi har svart på spørsmål om innføringstilbud og

- et ekstra år i grunnskolen
- å søke på innføringstilbud
- omvalg
- bruk av retten til videregående opplæring med innføringstilbud
- regelen om maksimum to år
- konsekvenser for valg mellom vurdering med eller uten karakter

Gjelder

- [Opplæringslova - § 2-8 Særskild språkopplæring for elever frå språklege minoritetar](#)
- [Opplæringslova - § 3-12 Særskild språkopplæring for elever frå språklege minoritetar](#)

Utdanningsdirektoratet viser til NAFOs samling for skoleeiernettverket for grunnskoleeiere 26. november 2012, og de spørsmålene som ble stilt der.

1. Hvordan skal man praktisere ett ekstra år i grunnskolen?

a) Hvilke muligheter finnes det for å plassere eleven ett trinn lavere enn det alderen skulle tilsi?

Utgangspunktet er at eleven begynner på det årstrinnet eleven ut fra sin alder hører hjemme. Hvis det er formålstjenlig og foreldrene samtykker eller søker om det, kan kommunen velge å la en elev gå ett eller flere år ekstra i grunnskolen. Kommunen kan tilby eleven å begynne ett eller flere trinn lavere enn alderen kunne tilsi, men foreldrene må da samtykke til både ekstra opplæringsår og at eleven innplasseres ett eller flere år lavere enn alderen tilsier.

b) Finnes det noen muligheter for å ta hensyn til elevens virkelige alder, dersom denne avviker fra alderen eleven har på papiret?

Nei, kriteriene er som nevnt over, i bokstav a.

c) Når skal dette ekstra året komme? Skal eleven bli passert ett trinn lavere enn alderen skulle tilsi, skal eleven gå ett trinn om igjen eller ett ekstra år etter 10. trinn?

Eleven kan enten bli plassert inn ett eller flere trinn lavere eller gå et år om igjen. Det er også mulig å gå 10. om igjen.

d) Når det gjelder de sent ankomne, kan de settes ned et trinn bare på grunn av at de er sent ankomne?

Nei, det er de samme kriteriene som nevnt over som må legges til grunn.

e) Må det en PPT-vurdering til for at eleven kan starte ett trinn lavere ned enn alderen skulle tilsi? Hva vil «sakkyndig vurdering» si? Er det andre enn PPT som kan stå for denne?

Nei, kriteriene er som nevnt over. «Sakkyndig vurdering» brukt andre steder i regelverket er stort sett PP-tjenesten.

2. Kan nyankomne elever på 10. trinn søke seg direkte inn på innføringstilbud i videregående opplæring?

Nei, innføringstilbud er ikke et søkbart tilbud innenfor tilbudsstrukturen, men noe du kan få vedtak om etter at du er tatt opp på et utdanningsprogram. Dersom fylkeskommunen organiserer "innføringstilbud" utenfor tilbudsstrukturen, som ikke vil være opplæring i opplæringslovens forstand, kan fylkeskommunen åpne for at man kan søke seg direkte inn på det. Dersom man organiserer slike kurs utenfor tilbudsstrukturen er det viktig å huske på at de som deltar ikke bruker av retten til videregående opplæring og at de da ikke har rettigheter etter opplæringsloven.

3. Hvor mange ganger er det mulig for elever som starter i innføringstilbud å

gjøre omvalg med hensyn til utdanningsprogram i videregående opplæring? Hvis en elev søker seg inn på et utdanningsprogram, men går hele det første året i innføringstilbud, og etter det året ønsker å bytte utdanningsprogram, har vedkommende da brukt opp «omvalgsmuligheten» sin eller får vedkommende en omvalgsmulighet til fordi vedkommende reelt sett aldri begynte på utdanningsprogrammet?

Det er ingen særregler her, man har kun rett til ett omvalg.

4. Går et år i innføringsklasse i videregående opplæring av «5-års-retten»?

Det er ikke noe som heter 5-års-retten. Man bruker av retten til opplæring når man går i et innføringstilbud. For å få opplæring utover ordinær opplæringstid, må eleven ha vedtak om utvidet opplæringstid og/eller omvalg etter opplæringsloven § 3-1 fjerde og femte ledd. Maksimum to år i innføringstilbud

5. Hvordan beregnes «maksimum to år i innføringstilbud»? Er det mulig først å gå to år i innføringstilbud på grunnskolen, for så å gå i innføringstilbud i videregående opplæring? Med andre ord, er det maksimum to år i innføringstilbud til sammen på grunnskole og i videregående opplæring eller er det maksimum to år i hvert skoleslag?

Det er ikke mulig å gå i innføringstilbud over lengre tid enn to år til sammen.

6. Det står i veilederen på s. 12 at skoleeier skal sørge for at eleven og foreldrene får nødvendig veiledning om hvilke konsekvenser valget mellom vurdering og uten karakterer har for en elev i offentlig grunnskole. Hvilke konsekvenser er det snakk om? (Jf. samme avsnitt om videregående opplæring på s. 13.)

Det er særlig konsekvenser for videre studieløp det er viktig å informere om, herunder muligheten til å få vitnemål og poengberegning. Vi viser til høringen om inntak til videregående opplæring, der høringsfristen var 25. april 2013. Det tas sikte på at endringene vedtas 01.08.2014, og at de trer i kraft 01.01.2014. Vi viser også til vårt brev av 16.05.2012 som omhandler poengberegning ved inntak til videregående trinn 1, der det fremgår at det for inntaket skoleåret 2012/2013 var opp til den enkelte fylkeskommune hvordan fritak fra vurdering med karakter skulle poengberegnes.

Vi legger til grunn at fylkeskommunen også ved inntak til skoleåret 2013/2014 velger hvordan fritak fra vurdering med karakter skal poengberegnes. Unntaket er fritak fra vurdering i sidemål skriftlig, som ikke skal inngå i poengberegningen.

7. Hva er konsekvensene av fritak for vurdering på ungdomstrinnet?

a) Hva har det for eksempel noe å si for inntak til videregående opplæring?

Vennligst se vårt svar på spørsmål 6.

b) Hvordan beregnes poeng ved overgang til videregående opplæring når eleven har fritak for karakter? Hvilke problemer medfører dette?

Vennligst se vårt svar på spørsmål 6.

8. Er det slik at elever som får fritak for karakter i norsk skal få 0 i poengberegningen i det aktuelle faget?

Vennligst se vårt svar på spørsmål 6.

Dersom skoleeier eller skoler har spørsmål til forståelsen av regelverket, herunder tolkningen i dette brevet, minner vi om at spørsmålene skal rettes tjenestevei. Det innebærer at skolene bør henvende seg til skoleeier dersom de har spørsmål, og at skoleeier kan be Fylkesmannen om råd og veiledning.

Vår referanse: 2012/5555